



משמרת המעשרות אי אתם?

ארגון 'משמרת המעשרות' מיסודו של הגאון ר' אליהו בייפוס שליט"א (מראשי 'משמרת השבת' השוקדת על שמירת השבת בעידן הדיגיטלי) יצא לדרך בקיץ תשע"ז, מתוך רצון לתת מענה למחזיקים מטבע של 'פרוטה חמורה' עבור חילול מעשר שני, ורוצים להיות מבוטחים ללא חשש תקלות, והם מקבלים מענה לשתי חששות מצויות א. שאולי המטבע התמלא, ולכן אנו מחללים עבורם (לפחות פעם בשבוע) את מטבעות המנויים (ע"י מינוי שליחות). ב. לכל מקרה של אבדה של המטבע וכדומה, הם מבוטחים בכך שזה מחולל על המטבעות שלנו (ע"י הוספה בנוסח הארון). ג. כמו"כ לתת מענה טוב לנתינת מעשר עני ומעשר ראשון מטבל ודאי ע"י תשלום מראש (ולקבל הנחה של 50% מהמחיר הנמוך בשוק).

ללא ברכה כמובן, וכמו שהורו עוד הרבה מגדולי הפוסקים, הגרי"ש אלישיב, הגר"נ קרליץ, הגר"ח קנייבסקי, הגר"מ שטרנבוך, ועוד.

מהם הדוגמאות לחששות המצויות?

ישנם מפעלים שהינם בבעלות גוי או בשותפות גוי, וגוי אינו יכול למנות שליח. ב. לפעמים הירקות מגיעים ממקורות שונים, ועלולים להפריש מהפטור על החיוב, דהיינו שלוקחים סחורה שאינה חייבת במעשרות ומעשרים ממנה ג. לפעמים מעשרים כשעדיין בעל הבית לא זכה בסחורה, לדוגמה בחנויות ירקות ישנו נוהל שלא להכניס את הסחורה לחנות לפני שהמשיג עישר, הנוהל מובן ומבורך, אבל כשמעשרים לפני שזה נכנס לחנות ישנה שאלה למי שייכת הסחורה, ואם בעל החנות לא זכה בה, אינו יכול למנות את המשיג לעשר. ד. לפעמים נגרמים תקלה טכנית בחישוב הכמות שמפרישים למעשר, או שמתפספס איזה סחורה בטעות שלא מעשרים, ובמיוחד כאשר הבעלים אינו שומר תורה ומצוות. ה. לפעמים נותנים למשיג סחורה גרועה שאינה ראויה לשיוק לצורך המעשר, ויש צורך לעמוד על המשמר שהמעשר יהיה ממה שראוי לאכילה.

מהי 'פרוטה חמורה' שהזכרה בתחילת הדברים?

כשאדם בא לחלל את שווי המעשר שני (9% מסך האוכל) על מטבע, אם המעשר שני שווה יותר מפרוטה (שווי פרוטה הוא לפי ערך הכסף וכיום זה פחות מ10 אג') הוא יכול לעשות זאת על כל מטבע שייחד לכך, אבל אם שווי המעשר שני הוא פחות מפרוטה, מבואר בגמרא (בבא מציעא נג, א) שצריך להחיל את זה על מטבע שכבר יש בו מעשר שני, ולצורך כך אנו מכינים מטבעות של 10 ₪ שכבר חולל עליהם מעשר שני בשווי של יותר מפרוטה, ולצורך כך אנו מחללים על כך דבר שהוא בדרגת חיוב חמור, לדוגמה יין שהוא בדרגת חיוב מעשרות הגבוהה ביותר, שלפי כל הדעות חייב במעשרות מדאורייתא (ובימינו מדרבנן).

כיצד תשיגו השנה בפסח יין, הרי עדיין אין יין, ויין של שנה שעברה אינו חייב במעשר שני?

שאלה מצוינת, וכדי לחשוב על פתרון רבני 'משמרת המעשרות'

בשביל מה צריך לעשר, הרי ה'הכשר' דואג למעשרות?

לא בכל מוצר יש כשרות, לדוגמה אצלי גדל עץ לימונים בחצר, ובבית ממול עץ רימונים, כמו כן לפעמים אדם מקבל טבל ודאי דהיינו דבר שבוודאות אינו מעושר, האם הוא ילך למשיג כשרות שיעשר לו את האוכל, הוא צריך לדעת לעשר. ומה יעשה מי שהזדמן למקום שאינו סומך על הכשרות והציעו לו לאכול מלפפון, מי יעשר לו את זה. וכן כשהולכים עם המשפחה לקטיף פירות, צריך לדעת כיצד לעשר, ואם הסיור בתשלום, חלק מהפירות א"א לאכול אפילו תחת העץ גם פרי אחד, (כל פרי שניתן לפירוט כמו פירות הדר ורימונים). ומה יעשה מי שקיבל פירות וירקות מחלוקה של ארגוני חסד שלא תמיד יש פיקוח בנושא הכשרות, לכן גם מי שסומך על ההכשר, עדיין מומלץ לו לדעת כיצד לעשר, ולפעמים גם לסייע דרך הטלפון לקרוב משפחה שמגדל פירות וירקות בחצרו ואינו יודע לעשר כראוי.

למה יש כאלו שבכל זאת מעשרים גם דבר בכשרות מהודרת, ואם הם לא סומכים על הכשרות הרי יש חששות נוספות לדוגמה לענין ערלה או מי פיקח על ניפוי הקמח?

שאלה מצוינת, ונחدد את השאלה יותר, הרי הלכה היא שהולכים אחרי רוב אפילו לענין בשר כשר וטרף בהלכה הידועה של מצא בשר ברחוב שאם רוב החנויות בעיר כשרות הבשר מותר לאכילה (דרך אגב דין זה אינו נוהג הלכה למעשה, היות והבשר 'נתעלם' מן העין ואסור באכילה עיין שו"ע י"ד סי' ס"ג, אבל שורש הדין רלוונטי לשאר הדברים חוץ מבשר) וא"כ אם רוב האנשים מעשרים מדוע חז"ל תיקנו תקנת דמאי, הרי לנו שחז"ל לא הסתמכו על רוב. ומדוע? או בגלל שמעשרות זה דבר שניתן לתיקון, או בגלל שזה דבר שהתקלה מצויה, ולכן בענין מעשרות לא סומכים על רוב, למרות שבשאר הדברים סומכים על רוב.

והיות וגם לאחר הכשרויות עדיין מצויות תקלות, לכן יש נוהגים להדר ולנהוג כמו שהורה מרן החזון איש זצ"ל לחזור ולעשר פעם נוספת,

מפורטת בברכונ המצורף לערכת המעשרות, וניתן גם לקבל הדרכה טלפונית במקד משמרת המעשרות, לגבי מעשר ראשון המהדרים נותנים אותו ללוי גם בזמן הזה.

אני חושש שלפעמים אשכח לעשר ולכן אני רוצה לעשר?

נו, באמת? בגלל שאולי תשכח לכן לא תעשר בכלל, כל פעם שעושרת זהו רווח נקי! אם יש לך חשש של נדר, תאמר מראש שאתה עושה זאת בלי נדר. מעשרות בסך הכל זה דבר מאוד פשוט לביצוע, לוקחים קצת יותר מאחוז, אומרים את הנוסח הקצר, עוטפים ומשליכים לאשפה.

איך אני יזכור את הנוסח בע"פ?

בעיקרון הנוסח הקצר מודפס ע"ג מגנט, וגם בכרטיס ביקור, אבל מאד קל לזכור אותו בעל פה, בסך הכל 14 מילים בלבד, כל ההפרשות וחילול מעשר שני ורבעי יחולו כמו שכתוב בנוסח של משמרת המעשרות כדת.

ומי שלא מנוי יכול לעשר?

באופן חד פעמי, מי שמעוניין לעשר יתקשר למשמרת המעשרות 073-750-75-75 בשלוחה 4 ישאיר הודעה, עם שמו ופרשת השבוע, ובכך יש לו רשות לעשר ולחלל למספר ימים עד מוצאי שבת של אותו שבוע, בשלוחה הנ"ל ניתן גם לשמוע את הנוסח הקצר.

ואם אני רוצה להיות מנוי כמה זה עולה?

המחיר סמלי במיוחד, 30 ₪ ובכך אתה מנוי עד ערב פסח התשפ"ב שנת השמיטה, ומקבל ערכה שמכילה מטבע של 10 ₪ ומגנט עם נוסח המעשר למקרה, ועוד נוסח בגודל כרטיס ביקור, וברכונ המכיל גם את הנוסח הארוך והברכות ודיני מעשר עני, גליון הלכות, ודף הוראות קצר. לבחורים ישנה הנחה 50%. למזכי הרבים בקהילות ישנם הטבות מיוחדות, פרטים בטלפון במענה האנושי.

מדוע אתם נותנים מטבע פרטית לכל מנוי, הרי אפשר שכולם ישתמשו במטבעות של ממוני משמרת המעשרות?

הארגון הוקם כעזרה וסיוע למחזיקי מטבע פרטית, ולכן מסייע רק למי שמחזיק מטבע פרטית אצלו, אמנם במקרה שאבד המטבע או כל תקלה אחרת ישנו גיבוי על המטבעות של משמרת המעשרות.

התכוננו כבר בשנת התשע"ז, ושמרו יין לא מעושר בתוך חביות ולא סיננו אותו מהפסולת של הקליפות וממילא עדיין לא נגמרה מלאכתו ואינו חייב במעשרות ולכן אינו חייב בביעור בערב פסח, אבל כשמתחייב במעשרות דינו לפי שנת גידולו ולכן חייב במעשר שני, אבל אינו חייב בביעור. ובמוצאי יו"ט ראשון של פסח יסננו חלק מהיין ויחללו את דמי המעשר שני על מטבעות של 'משמרת המעשרות'. והמנויים יוכלו לעשר בחול המועד על מטבעות של 'משמרת המעשרות'. ובערב שביעי של פסח יבערו מטבעות אלו. ובמוצאי שבת שאחר הפסח יסננו שוב כמות של יין ויעשרו ויחללו את המעשר שני על המטבעות. בשלב זה הציבור לא יקבלו ממטבעות אלו, ומעשרות הנצרכים לפרוטה חמורה יחללו על המטבעות של 'משמרת המעשרות' וכמו שכתוב בנוסח של משמרת המעשרות.

מי שעושה מנוי עכשיו יצטרך לבער את המטבע בערב פסח הקרוב?

אין צורך, אנחנו נעשה עבורו את העבודה וכיצד? מכיון שהוא עושה מינוי שליחות שיחללו עבורו את המעשר שני, הרי שבערב פסח יחללו עבורו את כל המעשר שני החייב בביעור [וראו לומר שוב ב"ד ניסן בבוקר את המינוי המופיע על גבי כרטיס הצמוד למטבע] וכן בערב שביעי של פסח [מפני שיש ב' דעות מתי זמן הביעור]. אמנם מי שיש לו מטבעות שחילל מהם מטבעות אחרות דהיינו שיש לו מטבע של 10 ₪ ומידי פעם מחלל את המטבע על מטבע קטן יותר, נהגו שלא לחלל את המטבע שחולל עליו, ומטבע זה יש להשליך לים בערב פסח, ניתן לברר בטל' היכן ניתן למסור את המטבעות לרבנים שיסעו להשליך את המטבעות בים.

מי שיש לו מעשר עני או מעשר ראשון מטבל ודאי מה הוא עושה?

בדרך כלל כשמעשרים הרבה סחורה הלוי והעני שמחים לקבל, אבל כשמדובר בקילו של לימונים, לפעמים הנותן מתבייש לתת כמות קטנה, והמקבל מתבייש יותר, בנוסף לכך יש צורך בנוסח מיוחד כיצד להפריד את המעשרות מבלי למעט ולהרבות במעשר, לכן ניתן להלוות באשראי מראש (דרך קופת העיר בטל' 073-750-75-75 קרן 5000) סכום כסף שהוא הולך כהלואה ללוי שהוא עני, ובכך מקבלים הנחה 50% מהמחיר בחנות זולה, בדרך כלל הלוואה של שקלים בודדים או שקל בודד לקרן זו מספיקה לצרכן פרטי, לקיום מצוות הנתינה כראוי יש הדרכה

לרכישת מנוי

✓ קבלת מטבע פרטית ✓ חילול מטבע ✓ השלכת מטבע לים ✓ נתינת מעשר עני
✓ נתינת מעשר ראשון ✓ הדרכה לעשר טבל ודאי ✓ שאלות בהלכות מעשרות

הכל בטלפון אחד 073-750-75-75

שעות מענה אנושי: 13:00-14:30, 18:00-23:30